

slušná na Slovensko, nýbrž na tom, zda tam měla své bydliště. Poněvadž to měla žalovaná v M. (na Slovensku), kde její manžel provozoval řeznictví, je pro otázku zletilosti žalované v době ujednání smlouvy rozhodující právo platné na Slovensku, neboť mezimístní právo se řídí v zásadě bydlištěm a podle něho jest posuzovati i tak zv. osobní práva. Podle práva platného na Slovensku se žalovaná stala svéprávnou provdáním a mohla sama vcházeti v platné závazky.

Čís. 16157.

Při rozhodování o palmární pohledávce, jejíž zaplacení se advokát domáhá na klientovi, nelze užítí předpisu § 4, odst. 1, posled. věta, vládn. nař. č. 95/1923 Sb. z. a n., nýbrž je pro výměru advokátovy odměny vzítí za základ hodnotu předmětu sporu podle první věty odst. 1 § 4 řeč. vládn. nař.

Otázka přiměřenosti advokátovy odměny jest otázkou právní, při jejímž řešení není soud vázán posudkem odborných znalců resp. advokátní komory.

(Rozh. ze dne 2. června 1937, Rv I 1837/35.)

Žalující advokát, domáhající se na žalovaném zaplacení nedoplatku palmárního účtu 12.000 Kč, přednesl, že zastupoval žalovaného ve sporech o náhradu škody, vedených u krajského soudu civilního v P. pod zn. sp. C V 468/28 a C V 471/28. V uvedených sporech šlo o žaloby Boženy K. a Josefy V., požívajících práva chudých. Mezitímními rozsudky byly jejich nároky uznány po právu a konečnými rozsudky bylo přisouzeno první žalobkyni 3.576 Kč 30 h, druhé žalobkyni 1.640 Kč a útraty sporu byly vzájemně zrušeny. Punktum uvedených sporů bylo v jednom případě 166.436 Kč s přísl. a v druhém 89.936 Kč s přísl. Žalobce zaslal žalovanému přiměřený palmární účet, znějící na 32.846 Kč 95 h, z něhož odpočetl částku 7.846 Kč 95 h za domácí telefon, dodaný mu žalovaným, takže částka palmárního účtu činila 25.000 Kč. Na tu žalovaný zaplatil před žalobou 3.000 Kč a dne 19. ledna 1934 10.000 Kč, takže jest dosud dlužen zažalovanou částku. Soud první stolice zamítl žalobu. **D ů v o d y:** Advokátní komora podala posudek ze dne 2. října 1934, podle něhož nelze ve sporech Ck V 468/28 a Ck V 471/28 pokládati za punktum sporu částky 166.436 Kč a 89.936 Kč, jak žalobce tvrdí, nýbrž částky daleko nižší, neboť pro posouzení hodnoty předmětu dotčeného sporu padají na váhu okrouhlé částky 17.000 Kč, omezené za sporu na 14.000 Kč, a renta v jednom případě 40 Kč a v druhém případě 20 Kč denně. Renta ta se opírá o invaliditu dočasnou a není také zažalována jako renta doživotní. Není tedy správné hodnotiti ji desateronásobkem ročního důchodu, nýbrž částkou daleko nižší. Poněvadž ze spisů je zřejmé, že jde o rentu krátkodobou, a konečně obě žalobkyně od renty upustily ještě před ukončením sporu, je přiměřené, aby se pro posouzení palmární odměny vzala za základ od zahá-

jení sporu až do omezení žalobního nároku v každém z obou sporů částka 20.000 Kč, od omezení pak, kdy renta odpadla, částka omezená, tedy v prvním případě 14.336 Kč 30 h a v druhém 14.300 Kč. Podle posudku advokátní komory nejsou palmární účet a seznam útrat pojmy přesné, totožné, poněvadž seznam útrat nemůže býti nikdy nižší než účet palmární, ve většině případů však a také v případě, o nějž jde, jsou totožné a liší se pouze nadpisem. Proto seznam útrat předložený žalobcem žalovanému nahrazuje plně žalovaným požadovaný palmární účet a povinnosti žalobcově předložiti straně řádné vyúčtování bylo zcela vyhověno. Co do výše palmárního účtu a jeho přiměřenosti jest podle posudku advokátní komory přiměřená částka ve sporu Boženy K. v první i druhé instanci, čítaje v to i hotové výlohy, částka 6.743 Kč 30 h a ve sporu Josefy V. 4.764 Kč 85 h, k tomu 2% resp. později 3% daně z obratu 258 Kč 65 h, celkem tedy 11.766 Kč 80 h. Soud se připojil k uvedenému posudku advokátní komory. Ježto však žalovaný, jak v žalobní odpovědi uvádí, uznal za přiměřenou částku 15.000 Kč, má soud za to, že tato částka 15.000 Kč, žalovaným uznaná, jest co do výše přiměřená za práce žalobcem pro něho konané. Na řečenou pohledávku žalobcovu žalovaný plnil: dodaný domácí telefon v částce 7.846 Kč 95 h, dále částku 3.000 Kč placenou hotově, jak v žalobě uvedeno a konečně dne 19. ledna 1934 po podání žaloby 10.000 Kč. Zaplatil tedy žalovaný před podáním žaloby 10.846 Kč 95 h, tudíž dvě třetiny, a zbytek teprve po podání žaloby, t. j. 19. ledna 1934, kdy byla pohledávka žalobcova vyrovnána. O d v o l a c í s o u d potvrdil rozsudek soudu první stolice. D ů v o d y: Pro spor jest rozhodující posouzení otázky, podle jakého základu jest určiti i jednotlivé položky žalobcem účtované, tedy právní posouzení. K tomu ovšem nebylo třeba znaleckého posudku advokátní komory, neboť právní znalosti soudu musí zajisté postačiti i na určení útrat právního zastupování. O zjištění skutkových okolností, k němuž by bylo zapotřebí jiných znalostí odborných než právních, ve sporu nejde. Ve sporech zastupovaných žalobcem jde o náhradu škody za úraz automobilem jednak zaplacením určité peněžní částky, jednak placením renty. V řízení sporném se hodnota, jež jest rozhodující pro použití určité položky sazby, počítá podle hodnoty předmětu sporu (§ 3 vlád. nař. ze dne 3. května 1923, č. 95 Sb. z. a n.), oceněné podle zásad vyjádřených blíže v § 4 řeč. nař., jež se výslovně dovolává ustanovení §§ 54 až 60 j. n. V poslední větě prvního odstavce uvedeného paragrafu se však stanoví, že, vymáhá-li se náhrada škody, je proti odpůrci rozhodující hodnota soudem vyšetřená nebo uznaná. Podle § 3 zák. ze dne 18. února 1921, č. 78 Sb. z. a n., kterým se vláda zmocňuje, aby vydala sazby pro výkony advokátů a jejich kancelářů, platí sazby vládou vydané jak v poměru advokáta k jeho straně, tak i pro určení útrat, jichž náhrada se odpůrci ukládá. V uvedených sporech šlo jen o náhradu škody proti nynějšímu žalovanému, a proto jest jejich hodnotu posuzovati podle poslední věty prvního odstavce řeč. vlád. nařízení bez zřetele na to, nač zněla původní žalobní prosba a nač byla za sporu omezena. Neboť rozhodující jest tu hodnota soudem uznaná,

tedy v prvním sporu v částce 1.640 Kč, v druhém v částce 3.576 Kč 30 h. Přiměřená odměna podle uvedených hledisek, určená podle jednotlivých položek, činí v případě prvním 3.610 Kč 70 h, v případě druhém pak 3.456 Kč 50 h, tedy 7.067 Kč 20 h. Pro věc samu nerozhoduje, že žalobní nárok je v podstatě vyjádřen číselně po případě, že možno stanoviti jej číselně, a že jde i o rentu bez určitého časového omezení, neboť právě dotčené ustanovení chce zřejmě vyloučiti určování nákladů při žalobách o náhradu škody podle původního, často přemrštěného žádání. Poněvadž však žalovaný již plnil na svoji povinnost placením částky 3.000 Kč a za sporu dne 19. ledna 1934 pak 10.000 Kč, jest jeho povinnost vyrovnána, a právem proto byla žaloba zamítnuta. Odvolateli jest dáti za pravdu jedině v tom, že procesní soud jest v rozporu se spisy, domnívá-li se, že byla také částka 7.846 Kč 95 h zaplacená tím, že byl žalobci dodán, dodán domácí telefon. Neboť tu podle nepopřehného žalobního tvrzení nejde o plnění žalovaného, nýbrž o dobrovolnou slevu na účtu poskytnutou proto, že žalovaný dodal žalobci domácí telefon. To však nemá pro rozhodnutí podstatného významu. Co do posouzení právního významu seznamu útrat a poměru jeho k palmárnímu účtu, se poukazuje na právní názor prvního soudu, s nímž souhlasí i soud odvolací. Nemohlo proto býti odvolání vyhověno.

N e j v y š š í s o u d uznal podle žaloby.

D ů v o d y:

Odvolací soud mylně použil předpisu poslední věty prvního odstavce § 4 vlád. nař. č. 95/1923 Sb. z. a n. Řečené ustanovení lze aplikovati při určení útrat sporu, tudíž v poměru mezi stranami rozepře, nikoli při rozhodování o palmární pohledávce advokátově, tudíž v poměru advokáta k vlastní straně, o kterýžto poměr tu jde. Nutno proto hodnotu předmětu uvedených dvou sporů co do stanovení základu pro výměru žalobcovy odměny za výkony v těchto sporech určiti ve smyslu první věty § 4 vlád. nař. 95/1923 Sb. z. a n., totiž podle ustanovení §§ 54 až 60 j. n., zejména v příčině uplatněné renty podle předpisu § 58 j. n. Nelze přisvědčiti názoru, že je třeba dotčenou otázku i otázku přiměřenosti žalobcovy odměny vůbec řešiti na základě posudku odborného znalce resp. advokátní komory. Jdeť o otázku právní, o sazby obsažené v řeč. vlád. nařízení, jejíž aplikace závisí i co do určení hodnoty sporu jedině na řešení otázek právních. Ve smyslu § 58 j. n. jest hodnota nároku na denní rentu 40 Kč, uplatněného ve sporu Ck V 468/28, desateronásobek roční dávky, t. j. 144.000 Kč, hodnota nároku na denní rentu 20 Kč, uplatněného ve sporu Ck V 471/28, 72.000 Kč, ježto podle žalobního důvodu a žalobního žádání jde v obou sporech o právo neurčitého trvání k vybírání opětujících se požitků. Celá hodnota prvního sporu je tedy v době podání žaloby 161.000 Kč a po rozšíření žaloby o 4.300 Kč resp. 1.136 Kč více, od omezení žaloby dne 20. ledna 1933 jistinná částka, na niž byl žalobní nárok omezen, t. j. 14.300, v odvolacím řízení pak jistinná částka soudem prvé stolice při-

souzená, t. j. 1.640 Kč, ježto odvolání bylo podáno pouze žalovaným. V druhém sporu je hodnota sporu v době podání žaloby 85.636 Kč, po rozšíření žaloby o 4.300 Kč více, od omezení žaloby dne 20. ledna 1933 jistinná částka, na niž byl žalobní nárok omezen, t. j. 14.336 Kč, v odvolacím řízení pak jistinná částka soudem první stolice přisouzená, t. j. 3.576 Kč 30 h, ježto odvolání bylo podáno pouze žalovaným. Dovolací soud, vzav za základ uvedené hodnoty, upravil palmární účet žalobce podle sazeb vlád. nař. č. 95/1923 Sb. z. a n. a se zřením na slevu, kterou žalobce žalovanému poskytl, částkou 25.000 Kč, z níž třeba odpočítati platbu konanou před podáním žaloby 3.000 Kč a platbu po podání žaloby 10.000 Kč. Z vyložených důvodů jest žalobní nárok oprávněn do výše 12.000 Kč jistiny se zákonnými úroky od splatnosti a bylo proto dovolání vyhověti a tuto jistinu s úroky přisouditi.

Čís. 16158.

Z přijetí nabídky obce — žádající podle usnesení obecního zastupitelstva za směnu obecního pozemku s přidělovým pozemkem ve prospěch určitého člena obce s jeho souhlasem — Státním pozemkovým úřadem a z toho, že řečený úřad dal žádaný přidělový pozemek obci a přidělil směněný obecní pozemek onomu členu, nabyt člen obce přímého nároku proti obci, aby obec směnila svůj obecní pozemek se Státním pozemkovým úřadem za přidělový pozemek k tomu účelu, aby mu uvedený úřad mohl pozemek obecní přiděliti, nebo aby po obdržení přidělového pozemku postoupila směněný obecní pozemek přímo jemu (členu obce).

Pravoplatný zamítající rozsudek, vydaný ve sporu mezi obcí a Státním pozemkovým úřadem, jímž se dotčený úřad domáhal dodržení dohody o směně, neváže ve sporu mezi obcí a členem obce, v němž se obec domáhá uznání vlastnictví k směněnému pozemku, nabyt-li člen ten obecního pozemku již před prvním sporem.

Uznaly-li správní úřady nadřízené obci pravoplatně v opravném řízení o bezdůvodnosti námítky neplatnosti podle § 5 zák. č. 76/1919 Sb. z. a n., nelze k ní přihlížeti ve sporném řízení soudním.

(Rozh. ze dne 2. června 1937, Rv I 1889/35.)

Žaloba, aby bylo uznáno právem, že právo vlastnické žalující obce k pozemku č. kat. 55 rybník ve Z., zapsaném ve vložce č. 34 katastrálního území Z., jest neomezené, že žalovaný jest povinen to uznati, stodolu, kterou na pozemku tom vystavěl, zbourati a odstraniti, pozemek ten uvésti v původní jeho stav jako rybník, odevzdati jej žalující obci a zdržeti se jakéhokoli zasahování do práva vlastnického žalující obce k dotčenému rybníku, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto